

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr

V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Maročinno in oznanila (inzerate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, l. 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 84.

V Ljubljani, v četrtek 13. aprila 1893.

Letnik XXI.

Zakaj zahtevamo katoličani versko šolo?

(Govoril Andr. Šimenec, pri osnovanju kat. pododbora v Smarju za I. veliki kat. shod v Ljubljani.)

Namen katoliškim shodom, — in sicer eden najpomembnejših namenov, — je: delovati za versko šolo, t. j. za tako šolo, ki ima skozi in skozi verno-katoliški značaj. Brez daljnih ovinkov, hočem precej preiti k stvarni obravnavi, ter vam ob kratkem pojasniti, zakaj zahtevamo mi katoličani za katoliške državljane versko šolo, in zakaj ne moremo biti zadovoljni s sedanjo šolsko upravo?

Po naših mislih ima šola dvojni namen dosežati in izvrševati, in sicer prvič: izrejevati verne kristjane, drugič pa dobre državljane in cesarju zveste služabnike. Sedanja šolska uprava pa je prvi namen, kar se vernih kristjanov tiče, zbrisala, in si pridržala samo drugega, kolikor ga more dosežati. Sedanja šolska uprava je brezverska, t. j. ona ne sloni na podlagi kake vere, bodi si katoliške ali kake druge, temveč vsi nauki, ki so človeku za življenje potrebni, se imajo učiti in razlagati brez ozira na kako vero. S tem pa nikakor nečem reči, da sedanja šola uči naravnost nevero, ali da so tisti, ki jo obiskujejo, ali učitelji in profesorji, ki podučujejo, sami neverci ali brezverci. Lahko imajo dobro kat. vero tako učitelji, kakor učenci, temveč le trdim, da se posamni nauki in vednosti ne prednašajo na podlagi kake vere, se ne ozirajo na nobeno vero; zato pa sedanjo šolo lahko obiskujejo, in jo tudi obiskujejo, učenci različnih ver, in na njih lahko podučujejo učitelji, katerekoli vere so, naj bodo že potem turki, judje, katoličani, protestantje, ali kakoršni koli razkolniki.

— Morebiti porečete sedaj, vsaj je taka šola dobra, da se le človeku vera ne jemlje, kaj pa se hoče več? Ali vendar temu ni tako! — Sedanja šola je zgolj človeška, t. j. skuša človeka kot zgolj človeka izgojiti, za vernega kristjana se ne meni. Zato se večkrat v liberalnih, veri sovražnih časnikih bere, da ima šola namen iz kristjanov ljudi izrediti, kakor

da bi kristjan ne bil človek, in bi se le potem človek postal, ko je vero otresel. To se že bolj čudno sliši. — Pa da se ne bo reklo, da samo po zraku maham in reči pripovedujem, katerih nikjer ni, pogledimo nekatere paragrafe sedanje šolske uprave, da se z njenim bistvom bolj seznanimo.

§ 1. sedanje šolske postave za ljudske šole z dne 14. maja 1869 l. se glasi: Ljudska šola ima nalogo, otroke npravne-versko izgojiti, njih dušne moči tako razviti . . . da bodo vrli ljudje in udje človeške družbe! — S tem je položena podlaga sedanji šolski upravi. Vzgoja naj bi bila npravno-verska. Dve kratki besedi, pa imate veliko v sebi. Beseda „nraven“ pomeni toliko, kakor pošten, pravičen. Človek naj bi bil po smislu tega paragrafa najprej pošten, potem še le veren. To je pa čudna reč. Sv. apostol Pavel pa ravno nasprotno trdi, rekoč: Justus ex fide vivit, t. j. pravični iz vere živi, tedaj je le tisti zares pravičen, zares pošten, ki tako živi, kakor ga vera uči, in zatoraj mora poprej veren biti, potem še le more pošten biti. Vera je korenina, — poštenost pa posledica verske korenine, poštenost izvira iz vere. Kdor pa narobe trdi, da vera pride še le iz poštenosti, se mi ravno tako zdi, kakor bi jest rekel otroku: Glej! da se mi navadiš poprej po glavi hoditi, potem se boš pa učil hoditi po nogah. (To se pa pravi človeka na kosmat konec postaviti!) — Sicer si pa težko mislimo poštenega človeka brez vere. Kdor nima vere v Boga, v neumrjnost duše, v prihodnje kazni in plačilo, tak človek bo le toliko časa pošten, dokler se bo ljudij in kazni bal. Če bi pa videl, da ga bodo ljudje v miru pustili in da je varen pred kaznijo, bo tudi ž njegovo poštenostjo pri kraji! — Pa vzemimo tudi, da tudi človek brez vere utegne dobra, poštena in pravična dela opravljati, kaj mu pa taka na videz poštena dela pomagajo, ker sv. apostol nadalje uči: Brez vere ni mogoče Bogu dopasti! Potemtakem so vse dela človeška, ki ne izvirajo iz vernega srca, katere človek ne opravlja zavoljo Boga ali zato, ker Bog tako hoče — taka dela, s katerimi se ne moremo Božjega dopadajenja in večnega zveličanja doseči. Kaj bi nam toraj pomagala?!

Po naših mislih bi se imel ta paragraf takole glasiti: Šola ima nalogo otroke versko-npravno izgojiti, t. j. na podlagi nespremenljivih zakonov naše sv. vere da bi učenci zadobili vse potrebne vednosti in urnosti ne le za to življenje, temveč da bi bili tudi sposobni doseči svoj večni namen, da bi bili koristni udje cerkve in države!

Kakor pa je podlaga nove šolske uprave, tako so tudi posamni šolski zakoni brez verske barve. § 17. temeljne postave z dne 21. debr. 1867 l. gledé šole se glasi: Veda in njen nauk sta prosta; in § 2. postave z dne 25. maja 1868 pravi: Poduk v vseh predmetih po šolah je neodvisen od vpliva kake cerkve ali verske družbe! — Ta dva paragrafa imata, kar se verske šole tiče, lahko silno slabe posledke.

(Dalje sledi.)

„Narodova“ petindvajsetletnica.

VII.

Z vsemi spisi v slavnostni številki se ne moremo pečati, če tudi je že to samo na sebi pomembno, kdo je ob tej priliki pisal, kdo da ni pisal. Reči moramo, da smo pričakovali v slavnostni številki spise od raznih politikov, pa jih nismo našli in je že to nam marsikaj pojasnilo. Posebno od naših državnoborskih zastopnikov, ki so vendar nekaki peklicani vodje naše politike, ni noben pisal pri tej priliki za „Slovenski Narod“, pa tudi gospoda isterski poslanca se nista spominjala petindvajsetletnice glasila naših razumnikov.

Pač pa je vrednik „Soče“ še spomnil „Slov. Naroda“, naštevajoč vsa tajna znamenja, s katerimi so zabilježeni njegovi sestavki, s tem je pokazal, prvič da se mu njegovi spiski in spiščeki v „Narodu“ zde velikanskega pomena, in drugič da je pozabljeno ono nasprotje, ki je bilo lani mej njim in pa mej gospodi v „Narodni Tiskarni“. Seveda gospodje se vjemajo po duhu, kar smo že videli pri Svetčevem banketu, in mej njimi morejo biti le kaka osebna

nega sem zopet videl, kako je zbežal skozi vrata, potem je zopet drugi bil vržen v sobo in zapah potegnen.

Zopet borba! Ostala sta zdaj očitno samo dva.

„Jaz te bom že naučil, kako se rops!“

Ogenj zopet malo zasveti.

„Ne mene, Tima!“ zakriči Živko in pade na tla, ker mu za vrat priletela pest.

V tem hipu se začuje razgovor in krič od zunaj. V hišo stopi Ugriča s sekuro, a mlajši od domačih, kar je kateri mogel zgrabit. Jeden izmed njih je nosil tudi luč.

Vsi so preplašeni, kako kdo vstopi plašno gleda sémtertja in vpraša: Kaj je? Kdo je? Kje je? itd.

Pribežali so tudi sosedje; nastane hrup in krik. Hiša in dvorišče je polno ljudij. Vsi ob jednom povprašujejo.

A na sredi kuhinje, ali bolje rekoč, prednje sobe, stoji mlad, zdrav, jak človek, v suknji s telovnikom, kakor se nosi v tem kraju. Na nogah ima široke hlače in obujke.

To je torej Tima!

Okoli njega se stiska množica. On molči. — Zbegan je. Živko je ves krvav, praska se za vratom,

LISTEK

III. Roparji o pravem času!

„Beet pripovedij“, sbski napisal Lazar Lazarevič, poslovenil Ivan Novoselo.

(Dalje.)

Nisem mogel dalje nič videti, ker so oni trije zaprti za seboj vrata, prišli so bližje in šli mimo špranje, skozi katero sem gledal. Čul sem samo nekaki šum, javkanje, rivanje, zamolkel glas Stanin, in enkrat glasno: „Roparji!“

Jaz sem čisto odreenel. Hitro zgrabim samokres in zletim k vratom. V tem hipu čujem z okna „pst!“ Obrnem se.

„Gospod, daj mi hitro Živkovo puško s klina. Ne boj se, jaz sem Tima Trifunov, ne boj se! Daj hitro, roparji so tukaj! Hitro, hitro!“

Nevarnost je bila velika. Jaz sem hitro premislil in sklenil, da je ta človek oni Tima „Švaba“, Stanin ljubec. Nisem se bal podati mu puške.

Zdaj je prišla vrsta na mene. Izderem nabijač iz samokresa, a ves se tresem kakor šiba! Privikrat

v življenju sem se spomnil, zakaj vlačim seboj to orožje, in verujite, bolj od roparjev sem se prestrašil svojega samokresa. Kako bi jaz mogel ubiti človeka?

... Narobe! . . . Rajši bi . . .

„Udajte se!“ zagrmi nov glas z zunanjih vrat.

Kakor da me je solnce ogrelo! Odprém tudi jaz svoja vrata, stopim na prag, pomerim samokres v strop in se derem:

„Udajte se! Udajte se!“

Na vratih zagledam človeka z namerjeno puško na kup, kjer so bili trije roparji, od katerih je jeden držal Stani usta, a druga dva sta držala Živana za goltanee, da je ves poplaval. Roparji spustijo takoj njih dvoje. Jeden ustrelil iz pištole na „rešitelja“ na vratih, a drugi je presekal s sabljo verižico. Kotel, kateri je o njej visel, pade, prevrže se in pogasi ogenj. Počile sta še dve puški.

Zdaj je tema!

Jaz streljam v strop, samo da se ohrabrim, seveda previdno, da koga ne zadenem.

Notri nastane zmešnjava.

Naenkrat neki človek, — ne vidim, kdo, — sune, ali bolje rekoč, vrže nekega drugega človeka v sobo, kjer sem jaz spal, in potegne zapah. Jed-

nasprotja. Slovenski literarni zgodovinar mu je pa gotovo hvaležen za njegov spis v „Slov. Narodu“. težave ne bode, ko bode zbiral in proučeval njegove spise.

Da se je pri tej priliki oglašil tudi gospod Podgornik, je samo po sebi umljivo. Povedal nam je, da je on posebno razlagal v svojih spisih v „Slov. Narodu“ pojem narodne avtonomije. Mi imamo le toliko pripomniti, da gospod Podgornik tega ni povedal, da je on navadno v teh člankih hkratu delal nekako propagando za pravoslavje. [Poleg XIX. čl. osnovnih zakonov je tudi vedno posebno naglašal še član XIV., ki govori o verski svobodi in to z očitnim namenom, da bi nekako pogladil Slovence pot v pravoslavje, kakor to dela še dandanes v svojem „Slovanskem svetu“.

Da bi pa svet izvedel, kake velike politične sposobnosti ima, nam gospod Podgornik pove, da je on kot Yporej razkril slabe strani češkonemške sprave, predno so jih spoznali Čehi sami. Nam se je takoj zdelo, da se to prav ne vjema z resnico. Pregledali smo torej tedanji letnik „Slov. Naroda“ in se iz njega prepričali, da je že ta list sam priobčil osem člankov proti češkonemški spravi, predno je prišel Yporej s svojima dvema člankoma. Vsi ti članki niso niti podpisani niti sloga Yporejevega in pač tudi niso njegovi.

Mi smo te članke natančno primerjevali z Yporejevimi in smo se prepričali, da je v njih že vse povedano, kar je potem pisal Yporej v svojih člankih, ki je torej le staro stvar pogrel. Ko je gospod Yporej s svojimi razkritji prišel, se je bilo že na Češkem začelo gibanje proti spravi in je bil moravski poslanec Fanderlik že izrazil tudi pomisleke proti spravi, če tudi je rekel, da zaradi tega Moravci ne pojdejo v opozicijo, ker vedo, da bi jim opozicija le škodovala.

Mi smo to povedali le resnici na ljubo, ali nikakor pa nismo nevošljivi gosp. Podgorniku njegove časnikarske slave. Zaradi nas se lahko še nadalje domišlja, da je on s svojimi članki od Češke odvrnil veliko nevarnost. Čudili se pa nikakor ne bomo, ako bi nekega lepega dne trdil gospod Podgornik, da je prav za pravo on izumil Uhacijeve topove ali pa brezdimni smodnik.

V mnogih spisih se pa govori o nazadnjaštvu in mračnjaštvu, ki se podtika nam. Naslikati hočejo gospodje „Narodovi“ pisatelji cerkev, oziroma katoliške duhovščino za nasprotnico vede in prosvete. Na to ne bomo odgovarjali. Kdor je količkaj nepristranski in je kdaj premišljal, kaj je cerkev vse storila za povzdige znanosti in umetnosti, dobro vé po svoji vrednosti ceniti taka natančevanja. Naš list je v tem obziru že večkrat storil svojo dolžnost. Le na nekaj drugega pa moramo to posebno opaziti. Vse to predbaevanje mračnjaštva in nazadnjaštva ni naša domača rastlina, kakor vé vsakdo, ki bere nemške liberalne liste, prinesena je k nam od drugod. Vse misli in fraze, katere prodajajo po svojih listih, neso naše domače blago, temveč so obče vsem liberalcem cele Evrope, torej popolnoma kosmopolitične. Iz teh fras pa mi tudi posnemamo, da bode „Slovenski Narod“ tudi še nadalje se držal liberalne politike, da še nikakor ni prišel do spoznanja, da s takim postopanjem le škoduje našemu narodu.

in slovoljno odgovarja vprašaleem; Stana stoji v kotu, blede je, kakor zid, in nikakor se ne more zavedeti.

Zdaj prisopiha župan z nekakim nožem za pasom, pisar z dvocevko in učitelj z ного od stola.

„Kaj je? Kaj je to? Kaka je nesreča?“

Živko se praska po plečih.

„To je! . . . Odkod je nesrečni Nikodij prišel celó v našo vas, pa v našo hišo. In da ni bilo tega tukaj, — on sramežljivo pokaže na Tima, — jaz bi bil zgubil glavo, in Bog vé, kaj bi še bilo?“

„Kje so? Skupaj ljudje! Orožje! Za njimi! Brž! Drži ga!“ — vpije župan.

„Ušli so!“ odgovorijo drugi.

„So vražja mati!“ izpregovori Tima, „ušel je jeden, a ona druga dva sta vjeta.“

On pokaže z roko na vrata svoje sobe.

„Ej, moj brate, ušla sta skozi okno!“ odgovorim jaz.

„Sta vražja mati! Tam je vaš birič pod oknom! Vsi smo se začudili.“

„Tecite po orožje! Obkolite hišo! Pazi vsaki na sebe, oni se bodo branili!“ zapovedal je župan.

(Dalje sledi.)

Iz nekaterih člankov pa posnamemo, da „Sl. Narod“ sedaj posebno zida „na srednje stanove v mestih. Na kmetstvo prebivalstvo ne stavi več prevelikih nad. Posebno je to vidno iz članka, kateri je pisan v dolenski metropoli. Zares slaba tolažba mora biti to za našo liberalno stranko. Zgodovina poslednjih treh desetletij nas uči, da je le kmet stal trden v narodnem boju. Oni srednji stanovi, na katere se „Narod“ sedaj toliko zanaša, so pa le prevečkrat plašč obračali po vetru, le prevečkrat so nemškutarili in tudi ni verjetno, da bi že sedaj bili postali taki narodnjaki. Gospod Slanec sam je še nedavno bil drugačnih mislij, nadejal se je še le na kmeta, da bode rešil naše liberalno narodnjaštvo, ali sedaj se je prepričal, da se kmet ne dá več slepiti z lepimi frazami, zato pa stavlja vse nade le še na mestne srednje stanove.

Kdo vé, če ga tudi tukaj ne bodo varale nade. Liberalci na Dunaju so tudi mislili dolgo, da so srednji stanovi najtrdnjša zaslomba liberalizma, ali kako je pa danes, večina teh srednjih stanov je spoznala, da liberalizem ni ničesa storil za zboljšanje njih blagostanja, temveč jih je gostil le z lepimi frazami.

Prej ali slej mora priti pri nas tudi to prepričanje. Kakor so za kmeta liberalne fraze že zgubile vso mikavnost, tako jo bodo tudi še za meščana, in tedaj bode pa konec liberalizmu pri nas. Hitro morda to ne pojde, kajti vsako prepričanje prihaja le počasi, ali v desetih letih se pa utegne že precéj premeniti, in preverjeni smemo biti, da ob „Narodovi“ petdesetletnici ta list ne bode mogel gotovo več računati na srednje meščanske stanove, ako ostane liberalen.

Nam katoličanom se „Narodovega“ delovanja nikakor ni bati. Petindvajset let je sejal liberalizem po Slovenskem in res je zasejal mnogo ljulike, ali ob enem je pa s svojimi napadi mnogo pripomogel, da se je jela vzbujati mej nami katoliška zvest, katera je danes vsekako bolj živa, nego je bila pred petindvajsetimi leti.

S svojim rovanjem je dosegel ravno nasproten vspeh. Ravno tako tudi v bodoče ne bode Bog vé koliko opravil, posebno ker smo sedaj bolje organizovani in pripravljeni za boj proti slovenskemu liberalizmu, nego smo bili kadarkoli. Zato pa v zupanju na previdnost božjo pogumno, brez strahu gledamo v bodočnost.

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. aprila.

Nemški nacionalizem. Mnogi so hoteli v nemških nacionalcih videti nekako stranko, ki se v verskih ozirih strogo loči od nemških liberalcev in se tudi ne sramuje katoličanstva. Zato so pa nekateri duhovniki tudi podpirali to stranko. Mi nismo nikdar verjeli, da bi nemški nacionalci bili zares dobri katoliki, ker dober katolik ne more sovražiti drugega naroda, nemški nacionalci pa kažejo očitno sovraštvo do Slovanov. Glasilo štajerskih nacionalcev je pa te dni naravnost povedalo, da nemški nacionalizem nima nič opraviti s katoličanstvom, kakor sploh z nobeno vero ne. S tem je naravnost povedano, da so nemški nacionalci v verskih vprašanjih popolnoma indiferentni, kakor tudi liberalci, in torej mej njimi ni nobene bistvene razlike. Nemški nacionalci le še malo bolj škilijo čez mejo v Prusijo. V narodno-gospodarskem oziru so si od konservativcev izposodili nekatere nazore. Pa tudi to najbrž le zaradi tega, da ložje vjamejo ljudstvo na limanice. Liberalizem je namreč že začel presejati prebivalstvu in potrebno je torej bilo novega imena. Liberalci sploh radi ljudi slepé z novimi imeni. Tudi pri nas se imenujejo naprednjaki, da bi kdo tako hitro ne spoznal njih načel.

Bolgarski ministerski predsednik je bil predvečeraj popoldne sprejet v zasebni avdijenci pri cesarju. Avdijenca je trajala tri četrt ure. Ministerski predsednik je bil pri avdijenci v civilni obleki, ne pa v veliki uniformi. Avdijenco je izposloval minister vnanjih stvari, Kalnoky. Bolgarska ministra Grekov in Stambolov hotela sta obiskati tudi grofa Taaffeja, pa ga nista dobila domá.

Vojaška dolžnost klerikov v Italiji. Jedna največjih neprilicnostij je, da v Italiji morajo tudi kleriki služiti pri vojaki. Sedanji vojni minister jim je to dolžnost s tem nekoliko olajšal, da je zaukazal, da se imajo rabiti zlasti le v pisarnah in bolnicah. Tega pa minister ni ukrenil iz naklonjenosti do cerkve, temveč zaradi tega, ker je spo-

znal, da so kleriki najsposobnejši za take službe in se z njih uporabo dá še nekaj prištediti. Nasprotniki cerkve pa s tem ukazom vojnega ministerstva niso nič kaj zadovoljni in mu očitajo, da se je udal vplivu škofov. Skoro gotovo bodo nekateri radikalec še v zbornici interpelovali zaradi te stvari. Upati je pa, da se večina ne bode dala od njih prestrašiti, ker vojnega ministra naredba je v prvi vrsti le v državnem interesu.

Bolgarija in Turčija. „Novini“, glasilo bolgarskega eksarha, sedaj posebno naglašá, da je potrebno, da je Bolgarija v dobrih odnošajih s Turčijo. Ta list hvali sedanjo bolgarsko vlado, da posebno poslednji čas goji kaj dobre odnošaje s suzerennim dvorom. Kakor se vidi, je v carigraskem eksarhatu zaviadalo zadnji čas nekaj drugačno mnenje. Dosedaj se je navadno naglašalo, da naj Bolgarija skuša biti le v dobrih odnošajih z Rusijo. Sploh se izraža omenjeni list jako prijazno o sedanji bolgarski vladi.

Srbska skupščina bode kmalu vclila tretjega regenta. Kakor se govori, izvolila bode sedanjega vojnega ministra Bogičevića. Vsi trije regenti bodo potem liberalci. S tem bode doseženo, kar je želel Bistić. Potem tudi liberalcev regentje ne bodo več toliko podpirali. Delali bodo morda še celó na to, da se mej liberalci in radikalec s časom napravi kak kompromis in nekaj radikalcev pokliče v ministerstvo, da se tako naredi konec sedanjemu hudemu razporu.

Svetni položaj. Neki berlinski list posebno opozarja na to, da so velikonočni članki skoro vseh listov bili otožni in pesimistični, polni dvomov, skoro brez vsacega upanja. Samo po socialističnih listih se je kazalo nekaj veselja in upanja. Da je tako, se ni čuditi, vsaka država od skandinavskega severja do skrajnega konca Evrope boleha za kakšno napako. Vse nekako vznemirja čuvstvo, da živimo mej umirajočo in novo rodečo se dobo. V socialnem, političnem, duševnem in нравstvenem življenju se kažejo žalostna znamenja. Vse nekako slutí, da se bodo obstoječe naprave zamenile z novimi. — Na tem opisovanju je pač precej resnice. Le to je žal, da je še premalo spoznanja, da je krivo tem žalostnim razmeram to, da se je ljudstvo odvrnilo od Boga in da se poprej razmere ne zboljšajo, da se zopet povrnemo k Bogu.

Irsko. Kakor je znano, angleški konservativci hujskajo Ulsterce, da naj se spuntajo, ako se na Irskem vpelje deželna avtonomija. Iz Anglije v Ulster pošiljajo orožje. Vladi se je pa zaradi tega zdelo potrebno ukreniti naredbe proti uvaževanju orožja. Le v gotova pristanišča se bode smelo uvažati orožje, ali se bode to uvažanje strogo nadzorovalo.

Melinitsna afera. Predsednik republiki je pomilostil Turbina, kateri je bil zaprt zaradi njegove knjige, v kateri je bil popisal, kako se je bil prodal melinit. V tej knjigi je bil razkril razne sleparije in je posebno vojnega ministra Freycineta bil počrnil. Tedaj je Freycinet bil še v veljavi in lahko mu je bilo uničiti Turbina. Sedaj je pa drugače. Freycinet je ob vso veljavo in Turbin bode lahko še marsikaj nepovoljnega razkril. Govori se, da to tudi hoče. Pričakovati je torej, da se še marsikak škandal razkrije. Neki časopis že vé povedati, da je vlada sama Rusiji ponudila to razstrelilo. Tajnost se je pa tudi že razkrila Nemčiji, Avstriji in Italiji. Neka francoska družba je izdelovala melinit in ga prodajala drugim velevladim. Daljna razkritja se pa že napovedujejo. Republikancem gotovo taka razkritja neso povoljna baš sedaj pred volitvami, ko še panamski škandal ni pozabljen. Oposiejia bode take škode dobro porabila, posebno ker konservativci v te sleparije neso zamotani. Največ škode bode pač imela zmerna republikanska stranka, ki je kot zastopnica velicega kapitala zamotana v vsako tako sleparijo.

Udanostne izjave.

Udanostna izjava županstva Godovič:

„Prespoštljivo podpisani zastopniki občine Godovič nad Idrijo, zbrani pri občinski seji dne 22. januarija t. l., dobro vedoč, da so ravno prelepe udanostne izjave mnogoštevilnih občinskih odborov naše verne škofije najboljši odgovor vernih katoliških mož na zlobne napade slovenskih liberalcev na Vašo prevzvišenost osebo, izrekamo prostovoljno tem potem Vašej prevzvišenosti kot svojemu od Boga nam postavljenemu višjemu pastirju in neustrašenemu ču-

vaju naše časne in večne blaginje svojo najzvestejšo udanost, pokorščino in ljubezen.

Poudarjamo tudi, da se popolnoma strinjamo z Vašimi načeli, razvitimi na prvem slovenskem katoliškem shodu. Vedno in povsod bomo zvesto stali ob strani Vaše prevzvišenosti!

Županstvo Godovič, dné 22. januarija 1893.

Jos. Gruden, župan; Jan. Rudolf, svetovalec; Al. Bobek, Tom. Klanžer, Mih. Pivk, Fr. Zagoda, Jurij Raznožnik, odborniki.

Udanostna izjava fare pri Sv. Duhu v Velikem Trnu:

„Vsa fara pri Sv. Duhu v Velikem Trnu spada k veliki občini v Krškem, ima pa tam le jednega svetovaleca in tri odbornike, zato dovolite, prevzvišeni gosp. knezoškof, podpisanim možem se pridružiti onim občinam kranjske dežele, katere so že, ali še bodo Vašej prevzvišenosti izrekle svoje neomejeno spoštovanje in zaupanje.

Mi podpisani farani pri Sv. Duhu se zahvalujemo Vašej prevzvišenosti za vso skrb, katero imate za naše izveličanje; mi obsojamo vse zlobne napade na Vašo prevzvišeno osebo, naj pridejo odkoderkoli, in obljubimo Boga prositi, da Vam milostno dodeli moč, apostolsko službo med nami še dolgo tako krepko izvrševati, kakor do sedaj.

Pri Sv. Duhu v Trnu, dné 18. januarija 1893. — Sledí 141 podpisov.“

Udanostna izjava občine Vrabče:

„Vrlim slovenskim možem, kateri Vaši prevzvišenosti dan za dnevom pošiljajo udanostne izjave, se z veseljem pridružimo tudi mi podpisani odborniki občine Vrabče. Ljubili in spoštovali smo Vas vedno, pokorni in udani smo Vam bili vsikdar. Zdaj pa, ka Vas napadajo nasprotniki, naj vedó, da naše zvestobe in ljubezni do Vas nam nihče ne bo vzal. Bavno ti napadi na Vašo prevzvišenost nas prisilijo, da Vam naznanimo svojo ljubezen in zvestobo.

Vrabče, dné 19. januarija 1893.

Sim. Brajdih, župan; Fr. Seražin, Mat. Suša, Jan. Žiberna, svetovaleci; Jan. Skapin, Karol Skapin, Jan. Seražin, Fr. Skapin, Jos. Hrib, Ant. Vovk, Jan. Jelerčič, Mart. Skapin, odborniki.“

Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. aprila.

(Slovesno vmeščen) je bil danes v škofijski kapeli prečast. g. kanonik Ivan Sušnik, do sedaj župnik v Seleh.

(Naši romarji.) Iz Florence dne 11. aprila. Romarjev nas je nad 300. Vsi smo dobre volje. Zvečer smo peli po vozovih slovenske pesmi. Čez Apenine je bila krasna vožnja, pa občutljiv mráz. Vrhovi Apenin so še s snegom pokriti. Od Bolonije naprej je bila s jutraj slana po polji. V Fizeoli smo pustili nekega moža. Druge nesreče ni bilo. Iz Rima kaj več.

(Komora kranjskih zdravnikov.) Vlada je ravnokar dovolila, da se ustanovi v Ljubljani komora kranjskih zdravnikov. Komora bo brojila 9 odbornikov in 9 namestnikov. Volitev je razpisana na dan 15. maja t. l.

(Okrajna sodnija v Mozirju.) Mnogo se govori, da bi prestavili okrajno sodnijo iz Gornjega grada v Mozirje; umevno je, da je to uradnikov „pium desiderium“, ker bi imeli bližje kolodvor, a kaj pa porečejo k temu oddaljeni Lučani, v led zakovani Solčavci?

(Volitve v Idriji.) Dne 12. t. m. so volili v Idriji župana in svetovalec. Za župana so izvolili jednoglasno g. Fr. Didiča, poprejšnjega župana in odločnega konservativca. Za svetovalec so pa izvolili gg.: Fr. Sinkovca, Karola Čeferina, Fr. Nagodeta in Vidmarja. Dva mej njimi sta naprednjaka, dva pa, če hočete — klerikalea. Nikakor ni tedaj čutiti tistega strašnega poraza, o katerem sicer mnogo piše, a malo pové „Narod“.

(Neve načelnistvo v okrajnem zastopu in — naše želje.) Pišejo nam: Dne 23. aprila vršila se bo volitev novega načelnika za okrajni zastop gornjegrajski. Priprava že prečej razburja duhove, ker stojite si dva stranki nasproti; jedna dela za zboljšanje ceste od Gornjega grada do Bečice, druga pa se trudi za to, naj se napravi nova okrajna cesta za Dreto. Čas bi že bil, da se stori nekaj tudi za zapuščene „Zadretčane“, tembolj, ker njih prispevek k okrajni blaginji znaša 13.000 glđ., in nimajo še poštene vozne poti; naj govori jedenkrt tudi

„justitia distributiva“. — Okolici Šmartin in Bočna, kateri ste dobili po trudu marljivega gosp. župnika Rodašeka že dolgo potrebno pošto, ste sedaj popolnoma osamljeni; le po novi cesti bi se odprla komunikacija, ter tudi povzdignila lepa dolina za Dreto, kar bo celemu okraju le v korist, posebno če se napravi še načrtani novi most pod Nazaretom. — Upati je, da bode novo načelnistvo delalo v korist zadreškim puščavnikom.

(Velitev v županiji Telečji vrh) okraja črnomaljskega: Županom je bil izvoljen: Janez Majerle; občinskimi svetovalci: Matija Agnič, Josip Agnič, Janez Šuštaršič, Mart. Stricelj in Matija Jerman.

(Smrkavi konji.) Posesniku Antonu Rugarju iz Starega dvora pri Škofji Loki je živinozdravniška komisija ugonobila dva konja radi jako nalezljive bolezni — konjski smrkelj.

(Slovenska posejilnica v Ūrnem) na Koroškem je izdala računski sklep za drugo upravno leto 1892. Denarnega prometa je bilo 33.216 glđ. 32 kr., hranilnih vlog 12.007 glđ. 60 kr., posojil 10.605 glđ. Upravnih stroškov 165 glđ. 96 kr., dobička 227 glđ. 1 kr. Koncem leta je bilo stanje posojil 16.825 glđ., deležev 537 glđ. 20 kr., hranilnih vlog 16.010 glđ.

(Z Ježice), 10. aprila: Česar se nismo nadejali, zgodilo se bode v kratkem času. Zapustili nas bodo namreč naš dosedanji velečast. gosp. župnik Frančišek Povše, ter se preselili v Novo Mesto. Imenovani so ondi korarjem. Prihodnji mesec bode osemnajst let, odkar so tukaj neutrudljivo delovali za telesni, veliko bolj pa za dušni blagor svojih župljanov, kot vzoren duhovnik in izvrsten mož v vsakem oxiru, z gorečnostjo, vstrajnostjo in ljubeznijo. Za časa gospodovega bivanja pri nas hočem omeniti le nekatere naprave, katere so skrbno in vedno premišljeno zvršili. Plak v župnijski cerkvi in v cerkvi podružnice sv. Jurija bil je iz opeke. Nadomestili so ga s trdnim, deloma kamenitim in božji hiši primernim tlakom, kar obe cerkvi jako lepša. Stara obrabljena bandera so odstranili in namesto teh zaljšajo cerkvi nova. Kapela pred župnijsko cerkvijo, katero krasi žalostni del rožnega venca, ponos in veselje župljanov, pred katero se dan na dan, osobito pa ob nedeljah in praznikih, od pobožnih župljanov iskrene prošnje pošiljajo v nebo, bode poznim tukajšnjim rodovom pričala o požrtvovalnosti župljanov in o njihovem za slavo božjo skrbnem župniku. Pokopališče, ki je bilo premajhno, so razširili. Skrbeli so ves čas tukajšnjega bivanja sami za dostojno cerkveno petje, ne samo z besedo, ampak gmotno. Neprecenljive so torej zasluge gospoda župnika za našo župnijo, postavili so si ž njimi trajen spomin. Nekaj pa vendar ne smemo izpustiti, namreč to, kar dela gosp. župnika vsakemu priljubljenega, in to je plemenitost njegovega srca. Ni ga človeka, ki bi mogel reči, da so mu katerikrat rekli le žal besedo, saj iz gospodovega obraza sije le milina in ljubeznjivost. — Zapustili nas boste, gospod župnik, ali ostanete pa vedno pri nas v blagem in hvaležnem spominu. Želimo Vam iz srca na svojem novem mestu dolgega in blagonosnega življenja! —t.

(Zdravje v Ljubljani.) Od 2. do 8. aprila je bilo novorojencev 16, jeden mrtvorojenec; umrlo jih je pa 15. Mej poslednjimi je bilo 8 tujeev, 10 pa v zavodih. 7 jih je umrlo za jetiko, 3 za vnetjem sopilnih organov, 3 za starostjo in 3 za raznimi boleznimi. Zbolel je pa jeden za škarlatico.

(Novi Amerikanci.) Iz Savinske doline: Tudi iz Savinske doline so se začeli seliti v Ameriko. Pa kako zviti so ti novi Amerikanci! Okrajno glavarstvo zahteva od vsakega, da se osebno izkaže, je-li ima vsaj 400 glđ. za pot. Napotita se tudi dva „študirana“ Šmihelčana k okrajnemu glavarju, da se s potrebno svoto izkažeta, pa kako? Vsak imel je le 200 glđ.; sodrug mu pred durmi priloži svojih 200 glđ., in tako roma bodoči Amerikanec k okrajnemu glavarju, se izkaže s 400 glđ., in hajdi s potnim listom iz pisarne. Tukaj ga čaka že drugi Amerikanec praznih rok, prvi podá mu vseh 400 glđ., ki jih je ravno okrajnemu glavarju pokazal, in umevno, tudi drugi prejme po dokazani zahtevani svoti svoj potni list. Hajdi, vsak le z 200 glđ. v žepu odrineta s posmehom na pot! Kaj ne, to so prebrisane glave, novi Amerikanci?

(Nesreča.) V ponedeljek dne 10. t. m. ob 10. uri zvečer se je pri gradnji železnice v predoru pri Sv. Ani ponesrečil Štefan Luzar, 43 let star, rojen v St. Petru fari pri Novem Mestu. Velika plast zemlje se je utrgala v predoru in nesrečneža podsula, da je takoj dušo izdihnil. Ponesre-

čenega delavca so prenesli v mrtvašnico v Mirni-peči.

(Novice iz Prage.) Iz Prage dne 9. aprila. Mesto Karlin dobi električno razsvetljavo namesto dosedanje plinove. Pogodba, koja je bila sklenjena z belgijskim plinovim društvom, poteče z dnem 17. oktobra 1895. Plin pri tej družbi je bil za 30 odstotkov dražji, kakor iz plinarne praškega mesta. — Vsled cesarskega odloka se bodo poddržavile: realka v Litomericah, gimnazija v Seřimovu, realka in gimnazija v Roudnici in Prachaticah. Osrednji šolski matiei in dotičnim mestom odpade precejšnje breme. Dokaz je, da čeških srednjih šol le pomanjkuje, med tem, ko je nemških preveč. — Za „Ustředni Matici Skolskou“ so poslali ameriški Čehi iz Chicaga 2000 glđ. Odbor čeških gospej je sklenil „Ameriški Matici“ poslati k svetovni razstavi lepo zastavo po načrtu prof. Koule-ta. Na eni strani nahaja se beli lev v rudečem polju, na drugi pa ameriško bandero, šest belih in rudečih prog, modri četverkot z orlom. Napisi se glasé: „Čehům americkým věnují (darujejo) ženy české.“ „Epluribus unum“ in „Co srdce pojí (veže), srdce nerozdvojí“ (ne loči). — Plača profesorjev in učiteljev na zavodih „Šolske Matice“ se bode sedaj zvišala, in sicer bodo dobivali učitelji 500 in 600 glđ. s dokladami 60 glđ. Na srednjih šolah bode plača do 1200 glđ. V pretečenem letu je imela Matica stroškov 181.385 glđ. 28 kr., dohodkov pa 180.742 glđ. 6 kr. Največjega pomena je opavska gimnazija, obstoječa že 10 let, vlada je pa vendar še noče prevzeti. Ima dve paralelki. Za predsednika je bil izvoljen zopet prof. dr. Jaromir Čelakovský. — Pri pogrebu pisatelja dr. Jeřábka je govoril preč. gosp. kanonik Karlach. Povdarjal je besede, s katerimi je rajni umri ter sklenil: „Et si mortuus, tamen loquitur“. Od pisateljskega društva „Máj“ se je udeležilo pogreba jako malo članov — ker je umri Jeřábek kot kristijan. — Slovečemu pisatelju, iskrenemu rodoljubu in narodnemu dramitelju Antonu Marku, častnemu kanoniku, se bode zgradil spomenik v Libuni, kjer je deloval skozi 53 let. Za narodni razvoj si je stekel z Jungmannom enakih zaslug. Vzgojil je celo vrsto zavednih bojevalcev za narodno stvar, podpiral je duševno in gmotno vsako rodoljubno podjetje; zato je prav, da se mu postavi lep spomenik, ki naj bi oznanoval hvaležnost njegovih nekdanjih faranov in celega češkega naroda, kateri zna ceniti zasluge svojih slovedih mož. — Tukajšnjemu veletržcu in meščanu g. Franu Rašinu je podeljen priimek „z Ryzmburka“. Dokazalo se je namreč, da je potomec viteza Rašina, ki je posebno pripomogel dobiti trdnjavo „Milan“ l. 1801. Neki prednik viteza Fr. Rašina je bil maršal ter padel l. 1539 na Ogerskem v bitvi zoper Turke. Enaka čast je doletela dr. Julija Nejedlý-ja, odvetnika; dobil je priimek „z Vysoké“. — Dne 10. t. m. je tukaj govoril svetoznani župnik Kneipp. Popoldan je odpotoval v Liberec.

(Veliki požari na Koroškem.) Poroča se nam: Dne 23. marča pogorelo je pohišstvo župana A. Trojerá pri sv. Krvi. Zgorel je tudi 42letni posestnikov brat. Škode je nad 1800 glđ. — Dne 27. marča popoldne pogorela je vas Bukovje blizu Dobrlevasi. Zgorelo je 14 poslopij, več domače živine i. t. d. Škode je 28.000 glđ., zavarovanih le 6000 glđ. — Velik požar je bil dné 29. marča v Bleibergu nad Beljakom (ne v „Pliberku“, kakor je „Slovenec“, menda po zmoti, omenil). Pogorelo je 36 hiš in 16 gospodarskih poslopij. Začelo je goreti ob 2. uri popoldne, ko so bili moški in ženske v rudnikih. Ker je pomanjkovalo vode, se je ogenj hitro razširil, in so cerkev, župnišče in šolo le teško rešili. Rudokopom je zgorela vsa hišna oprava, obleka, hrana itd. Beda med pogoreleci je velika. Začeli so se zá-nje darovi pobirati po vsej deželi. Svetli cesar so jim darovali 1500 glđ. Zažgal je neki fant, ki je kadil v bajti. Zadnjih dvajset let je že dvakrat prej ta vas veliko trpela. Dne 19. marča 1876 zasuili so plazovi 5 hiš in 8 ljudij, dné 25. febr. 1879 pa 12 hiš in 39 ljudij. — Dne 3. aprila po noči pogorelo je v Šelu pri Podkrtosu 5 hiš in 4 gospodarska poslopja.

(Iz Vipave) smo prejeli nastopne vrstice: Dr. Andrej Ferjančič, državni poslanec in namestnik državnega pravdnika v Ljubljani, je izvoljen častnim občanom občine Slap pri Vipavi.

(Zvon je pečil.) S Krke, 9. aprila. Nesreča je zadela našo fare pred nekaj časom, počil je pri farni cerkvi veliki zvon, zdaj ima že prav slab glas. Čast. gosp. župnik je poskrbel, da so zvonove za-

varovali pri „Unii catholica“. Vendar pa nekateri veliko praznega govore, kar se ne dá opravičiti. Najbolj prazno pa je, ker pravijo: Gosp. župnikov igovor je dober, ker pravi, da je zvon zavarovan pri „Unii catholica“, ali mi nismo zadovoljni s tem. Mi bi dali dobro blago (seve počeno), zavarovalnica nam bo pa železni zvon poslala in tako še enkrat dobiček imela.

(Bolezni v Savinjski dolini.) Poročajo nam: Na Rečici razsaja posebno hudo vročinska bolezen; v nekaterih hišah leži staro in mlado. Živo se čuti potreba zanesljivega zdravnika v gornji Savinjski dolini, posebno po smrti mozirskega gosp. Pavlička. A štajerski deželni odbor je ravno sedaj stisnil svoj žep, ter odrekal zdravniku svojo podporo. Slovenski kmet le plačaj, ter molči!

Društva.

(Vincencijeva družba) obhaja prihodnjo nedeljo, dne 16. aprila svoj društveni praznik. Vseled tega ima zjutraj ob polsedmih v Marijanišču službo Božjo s skupnim sv. obhajilom, zvečer se bo tam vršil ob sedmi uri občni shod. — Povabljeni se udje in drugi prijatelji društva.

(Društvo „Pravnik“ v Ljubljani.) Kakor je znano, prepovedalo je e. kr. okrajno glavarstvo v Celju lani društvu „Pravnik“ u zborovanje, katero je nameravalo prirediti dne 18. septembra pr. l. v Laškem Trgu. To prepoved je e. kr. namestništvo v Gradcu potrdilo. Ministerstvo za notranje zadeve ugodilo je pa, kakor se je to naznailo društvu z odlokom e. kr. okrajnega glavarstva v Celju, ki se je te dni vročil, rekurzu proti namestniški naredbi in razveljavilo prepoved. Ministerska odločba poudarja, da ne prepoveduje nobena določba zakona z dne 15. novembra 1867, št. 134 drž. zak. društvu, da bi ne smelo zborovati tudi izven svojega pravega sedeža.

Telegrami.

Praga, 13. aprila. Deželnemu zboru se je predložila predloga o izločitvi okrajnega sodišča lovskega iz mostovskega sodnega okrožja, sodnih okrajev Libochovice in Rovdnice iz litomerškega sodnega okraja in osnovi novega okrožnega sodišča v Slaneh.

Budimpešta, 12. aprila. Zbornica poslancev je zavrgla predlog Tothov, da bi se izrekla graja, ker se na Ludovica akademiji predlagajo nekateri predmeti v nemščini; vsprejela je pa Nagyjev predlog, da se osnuje odgojevalni zavod za hčere honvedskih častnikov in rabijo narodne barve pri zastavah in emblemi honvedov. Ravno tako je zbornica pritrdila Ugronovemu predlogu, da se osnuje posebno topništvo za honvede, in Horvathovemu predlogu, da naj se prepove vklepanje na kratko in privezovanje v vojski.

St. 68.

Razglas.

187 3-2

Pri mestni hranilnici ljubljanski izpraznjena je

služba tajnika

z letno plačo 1500 goldinarjev.

Za to službinsko mesto je treba dokazati znanje slovenskega in nemškega jezika v govoru in pismu, potem znanje trgovskega knjigovodstva, vsega hranilničnega posla, dalje zemljeknjiznega zakona in vseh s tem v zvezi stojičih zakonitih predpisov.

Prošnje z dokazili o predpisani usposobljenosti, o starosti in o dosedanem službovanji vložiti je

do dne 30. aprila letos

pri podpisnem magistratu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 30. marca 1893.

Rim, 12. aprila. Kardinal Gruscha prišel je semkaj in bode jutri predstavil avstrijske romarje papežu.

Florenca, 13. aprila. Bolgarski knez in princesinja Klementina pripeljala sta se zjutraj.

Lizbona, 13. aprila. Pri izhodu iz gledališča skušal je pijan delavec skočiti v kraljevi voz. Zaprli so ga.

Bruselj, 13. aprila. Generalni svet delavske stranke je sklenil nadaljevati štrajk. Mesto je mirno. Meščansko gardo je sklicala policija.

Bruselj, 12. aprila. Pred zbornico je bil pretep mej nabranim ljudstvom in žandarji, ki so rabili orožje. Več policistov je bilo ranjenih s kamenjem. Petnajst oseb so zaprli. Zbornica je odklonila vse predloge o reviziji ustave.

London, 12. aprila. Iz Pontypridda se poroča, da je v premogovniku v Great Westernu nastal ogenj. Od 300 ljudij, ki so delali v jamah, so jih samo 70 rešili. Pet so že izvlekli mrtvih. (Ta telegram priobčili smo še jedenkrat, ker smo včeraj bili dobili popačenega. Op. vredn.)

Tuji.

11. aprila

Pri **Mahču:** Vitez Nunenmacher, minist. uradnik; Moschmann, meščanski učitelj; Rueff s sestro; dr. Flicker; Weiss; Müntz, Sperling, Prieser, trgovci, z Dunaja. — Schwarz, Miccollo, trgovca; Cora, poštni komisar, iz Trsta. — Krenner, posestnik tovarne, iz Novega Mesta. — Göttal, zasebnik, iz Bleda. — Geiringer iz Krnova. — Šupich, inženjer, s soprogo, iz Nemškega Broda. — Zaosi, trgovec, s soprogo, iz Brna. — Emphard, trgovec, iz Budimpešte.

Pri **Stonas:** Pruber, kapelnik; Hellerberg; Roth, Gruner, Kohnberger, trgovci, z Dunaja. — Jeglič, trgovec, iz Sela. — Lengel, trgovec, iz Vel. Kaniže. — Tomič iz Trebnjega. — Wachtl, trgovec, in Frank iz Plana. — Ogoreutz, tehnik, z Jesenic. — Leder, višji nadzornik, iz Gradca. — Guan s sinom iz Ilir. Bistrice. — Loy s soprogo iz Kočevja. — Dejmović in Jansa, soproga okr. predstojnika, iz Zagreba. — Koželj iz Podkrajja.

Pri **avstrijskem caru:** Sotilar, zasebnik, s soprogo; Motteck, nadzornik policijske straže, s soprogo, iz Trsta.

Pri **Južnem kolodvoru:** Bublik iz Celovca. — Žitnik iz Cirknice. — Faust iz Prage. — Klančič, posestnik, iz Št. Vida.

Umrli so:

11. aprila. Anton Kacinger, delavec, 34 let, Poljanski nasip 50, influenza. — Franc Ahčan, delavčev sin, 19 dni, sv. Petra cesta 9, božjast.

V bolnišnici:

10. aprila. Marija Kermeč, delavčeva žena 43 let, jetika.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.		786 0	12	sl. zapad.	jasno	
12. u. pop.		791 9	16 8	m. vzh.	"	0 00
9. u. zveč.		792 1	11 6	m. szap.	del. jasno	
Srednja temperatura 9 9', za 0 8' nad normalom						

Solnčnike

le najboljše kakovosti
priporočila
v veliki izberi in po
nizkih cenah

L. Mikusch,
tovarna solnčnikov in dežnikov
v Ljubljani, 179 19-6
Mestni trg št. 15.

Največja zaloga
šivalnih strojev

JAN. JAX,
LJUBLJANA,
Dunajska cesta 13.

Najnižje cene. Ugodni plačilni obroki se dovoljujejo.
Zamenjuje stare stroje.

Poprave vrše se točno, trajno
556 in ceno. 30-20

Cerkvene ure,

potem ure za samostane, šole, tovarne, javna poslopja izdeluje izvrstno dobro, strokovnjaški sestavljene in narejene vsled razdelitve dela mnogo bolje in ceneje, kakor drugi konkurentje in z ugodnimi plačilnimi pogoji za župnijske urade in občine.

tovarna za cerkvene ure s parno vrabo 156 20-8

FR. MORAVUS v Brnu na Moravskem.

Proračuni cen zastoj in franko.

Premovano s prvimi darili v Londonu, Bruselju, Palermu, Kromerizu, Lincu, Boškoviću itd.

V mali dvorani „Tonhalle“.

V soboto, dne 15. aprila, dopoldne ob 10. uri

otvorjenje razstave

206 12-1

velike astronomične ure.

Pojasnujoča predavanja o tem velezanimivem umotvoru bodo natančno ob nastopnem času:

Dopoldne od 10. do 11. ure. Popoldne ob 3., 4., 5. in 6. uri.

Vstopnina: I. prostor 30 kr., II. prostor 20 kr.

Otroci in vojniki od narednika nižje plačajo polovico.

Dunajska borza.

Dne 13. aprila.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 95 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 . 65 .
Zlata renta 4%, davka prosta	117 . 20 .
4% avstrijska kronina renta, 250 kron	97 . . .
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	985 . . .
Kreditne akcije, 160 gld.	351 . 90 .
London, 10 funtov strl.	122 . 40 .
Napoleonodor (20 fr.)	9 . 73 .
Cesarski cekini	5 . 78 .
Nemških mark 100	59 . 92 1/2 .

Dne 12. aprila.

Ogerska zlata renta 4%	116 gld. 95 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95 . 60 .
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	148 . . .
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	167 . . .
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	198 . 25 .
Zastavna pisma avstr. ostr. zem. kred. banke 4%	98 . 80 .
Zastavna pisma	100 . . .
Kreditne srečke, 100 gld.	202 . . .
St. Genois srečke, 40 gld.	67 . . .

4% srečke dunajske parobrodne družbe	141 gld. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	20 . . .
Rudolfove srečke, 10 gld.	24 . . .
Salmove srečke, 40 gld.	69 . 25 .
Windischgraezove srečke, 20 gld.	74 . . .
Ljubljanske srečke	23 . 50 .
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	155 . 75 .
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2960	50 . . .
Akcije južne železnice, 200 gld. kr.	— . . .
Papirnih rubežev 100	126 . 52 .

List „Mercur“.

Zanesljiva informacija o stalno obrestnih in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na gospodarskem in finančnem polju, odločilnih pojavih na dunajski borzi. Sveti pismeni in ustni brezplačno.

Celotna naročnina s poštno pošiljateljico vred gld. 2.60.

Menjarnična delniška družba

„**M E R C U R**“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Vestni nasveti za dosego
kolikor mož visokega obrestovanja
pri najpopolnejši varnosti
naloženih glavnice.